

Motion till riksdagen 2010/11:Sk374

av **Andreas Norlén (M)**

Återupprättande av sockenbegreppet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om socken som minsta geografisk enhet i folkbokföring och fastighetsregister.

Socken

Ordet ”socken” kommer av fornsvenskans ”sokn” efter verbet ”søkia” (dvs. ”söka”). Den vanligaste förklaringen är att det som förenade sockenborna i olika byar var att de sökte sig till en gemensam kyrka. Socken är i Sverige ett lokalt geografiskt avgränsat, numera icke-administrativt, område. Före kommunreformen 1952 avvek sällan gränserna för Svenska kyrkans församlingar från jordregistersocknarna. Sedan dess har detta förändrats, framförallt i storstadsregionerna. Före fastighetsregisterreformen, som inleddes 1976, användes denna geografiska områdesuppdelning även som fastighetsregisterområde. Numera används kommunen som jordregisterområde.

Församling

Idag är en församling det minsta geografiska område inom vilket Skatteverket i folkbokföringen registrerar personer. Alla personer som är folkbokförda i Sverige är alltså registrerade i respektive kommun och även i respektive församling i kommunen. Folkbokföringen följer Svenska kyrkans geografiska församlingsindelning. En person folkbokförs alltså i den församling denne är bosatt i, oavsett medlemskap i Svenska kyrkan.

I motion 2006/07:Sk238 anförde Jörgen Johansson (C) att socknarna är ett kulturarv som är värt att bevara även när kyrkan i stor omfattning ändrar sina

Fel! Okänt namn på

församlingsgränser. Skatteutskottet uttalade i sitt betänkande 2006/07:SkU13, där motionen behandlades, att frågan om folkbokföringen ska vara knuten till de kyrkliga församlingarna eller om någon annan lösning ska väljas nu bereds och att regeringen vid lämplig tidpunkt ska återkomma med en redovisning och ett förslag. Nu har det gått ytterligare några år och det förefaller finnas ett behov av att åter aktualisera frågan.

Sedan 2000 är Svenska kyrkan skild från staten. Under senare år har Svenska kyrkan börjat slå samman sina församlingar av ekonomiska skäl. Denna process accelererar allt mer. Det betyder att det historiska perspektivet går förlorat när det gäller var innevånare i Sverige bor och har bostad. Socken och församling utgjorde länge i stort sett samma geografiska område, men nu divergerar detta i en allt snabbare takt. Det är också olyckligt att en ideell organisation som Svenska kyrkan ska ha en styrande funktion på folkbokföring och hur vi bevarar vår historia. Dessutom blir begrepps användningen otydlig i och med att begreppet församling ibland avser ett antal personer med ett gemensamt kyrkligt intresse och ibland ett geografiskt område.

Den urgamla enheten socken kan därför, i motsats till församlingsbegreppet, fylla uppgiften att vara stabil över tiden. Informationen finns redan i fastighetsregistret. Man har behållit den trots att den egentliga kopplingen togs bort i fastighetsregisterreformen 1976–1995.

Det förefaller således finnas goda skäl för att den vid sidan av fastighet minsta geografiska enheten i folkbokföring och fastighetsregister bör vara socken, inte församling.

Stockholm den 22 oktober 2010

Andreas Norlén (M)